

ISSN 2310-371X

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Наукові записки

Серія педагогічні науки

Випуск CLVI

(156)

Київ
Видавничий дім «Гельветика»
2023

ФАХОВЕ ВИДАННЯ – КАТЕГОРІЯ Б

затверджено наказом Міністерства освіти і науки України (додаток 3)
від 15.04.2021 р. № 1328 (педагогічні науки – спеціальності: 011-016)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 23838-13678Р від 01.03.2019 р.

«НАУКОВІ ЗАПИСКИ» започатковано у 1939 році в КДПІ імені О. М. Горького
(нині УДУ імені Михайла Драгоманова)

Наукове видання включено до наукометричних баз і каталогів – Google Scholar, «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського; Офіційний web-сайт видання: <https://sj.edu.edu.ua/index.php/pnspd>

Редакційна колегія:

- В. П. Андрущенко* – член-кореспондент НАН України, академік НАПН України, доктор філософських наук, професор (*шеф-редактор*);
Андрушкевич Фабіан – доктор педагогічних наук, професор (Польща);
В. В. Борисов – доктор педагогічних наук, професор;
І. В. Гевко – доктор педагогічних наук, професор;
Т. А. Жижко – доктор філософських наук (кандидат педагогічних), професор;
Конрад Яновський – доктор педагогічних наук, професор (Польща);
А. Г. Кононенко – кандидат педагогічних наук, доцент;
М. С. Корець – доктор педагогічних наук, професор;
Л. А. Ткаченко – кандидат педагогічних наук, доцент (*відповідальний секретар*);
Л. Л. Макаренко – доктор педагогічних наук, професор (*головний редактор*);
Мудрецька Ірена – доктор педагогічних наук, професор (Польща);
О. С. Падалка – член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор;
Л. В. Савенкова – кандидат педагогічних наук, професор;
В. М. Слабко – доктор педагогічних наук, професор (*відповідальний редактор*);
І. М. Смирнова – доктор педагогічних наук, професор;
О. М. Торубара – доктор педагогічних наук, професор;
О. П. Хиженя – доктор педагогічних наук, професор;
Ю. В. Штільовий – кандидат педагогічних наук, доцент;
С. М. Яшанов – доктор педагогічних наук, професор.

Н 34 **НАУКОВІ ЗАПИСКИ:** [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова; упор. Л. Л. Макаренко. – Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Випуск CLVI (156). – 190 с. – (Серія педагогічні науки).

ISSN 2310-371X

У збірнику вміщено статті, де розглядаються актуальні питання наукових досліджень докторантів, аспірантів, викладачів навчальних закладів та співробітників наукових установ України, які працюють у галузях педагогічних та історичних наук.

УДК 37+93/94](066)

Рекомендовано Вченою радою УДУ імені Михайла Драгоманова
(протокол № 8 від 27 червня 2023 р.)

ISSN 2310-371X

© Редакційна колегія, 2023
© Автори статей, 2023
© Видавничий дім «Гельветика», 2023

ISSN 2310-371X

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DRAGOMANOV UKRAINIAN STATE UNIVERSITY

Naukovi zapysky ***(research)***

Series pedagogical sciences

Issue CLVI

(156)

2023

The scientific publication is included in scientometric databases and catalogs – Google Scholar, «Scientific periodicals of Ukraine» in the National Vernadskyi Library of Ukraine; Official website of the publication: <https://sj.udu.edu.ua/index.php/pnspd>

Editorial Board:

- Viktor Andrushchenko* – Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Academician of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Doctor of Philosophical Sciences, Professor (**Chief Editor**);
- Andrushkevych Fabian* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (*Poland*);
- Vyacheslav Borysov* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Igor Gevko* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Tetyana Zhyzhko* – Doctor of Philosophy Sciences (Candidate of pedagogical sciences), Professor;
- Konrad Yanovskiy* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (*Poland*);
- Andrii Kononenko* – Candidate of pedagogical sciences, associate professor;
- Mykola Koretc* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Ludmyla Kulish* – Candidate of pedagogical sciences, associate professor (*Executive Secretary*);
- Lesia Makarenko* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Mudretska Irena* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (*Poland*);
- OlegPadalka* – Corresponding Member of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Lydmyla Savenkova* – Candidate of pedagogical sciences, Professor;
- Volodymyr Slabko* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Irina Smyrnova* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Oleksii Torubara* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Olga Khyzhna* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;
- Yuri Shpylovy* – Candidate of pedagogical sciences, associate professor;
- Sergii Yashanov* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (*Executive Editor*).

N 34   **Naukovi zapysky** : [collection of articles] / Ministry of Education and Science of Ukraine, Dragomanov Ukrainian State University, compiler L. Makarenko. – Kyiv : Publishing House «Helvetica», 2023. – Issue CLVI (156). – 190 p. – (Series pedagogical sciences).

ISSN 2310-371X

The Collection contains articles handling the actual research problem of postgraduate, doctoral students, lecturers of higher educational establishments and research Institutions of Ukraine working in pedagogical sciences.

УДК 37+93/94](066)

Recommended by the Academic Council Dragomanov Ukrainian State University
(Minutes № 8, 27th of June, 2023)